

اصول قانون اساسی

در تونظرات شورای نگهبان

عنوان

اصل یکصد و سی و یکم

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۰۷۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۴/۳۰

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان

اصل یکصد و سی و یکم

تدوین:

محمد صالحی

ناظر علمی:

کاظم کوهی

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۰۷۸

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴/۴/۳۰

پژوهشکده شورای نگهبان

فهرست مطالب

- اصل یکصد و سی و یکم ۲
- ۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی ۲
- ۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران ۲
- ۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان ۲
- ۳-۱- استفسار رئیس مجلس شورای اسلامی وقت ۲
- ۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی ۳
- ۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان ۳

اصل یکصد و سی و یکم

مصوب ۱۳۶۸: در صورت فوت، عزل، استعفاء، غیبت یا بیماری بیش از دو ماه رئیس جمهور و یا در موردی که مدت ریاست جمهوری پایان یافته و رئیس جمهور جدید بر اثر موانعی هنوز انتخاب نشده و یا امور دیگری از این قبیل، معاون اول رئیس جمهور با موافقت رهبری، اختیارات و مسئولیت‌های وی را بر عهده می‌گیرد و شورایی متشکل از رئیس مجلس و رئیس قوه قضائیه و معاون اول رئیس جمهور موظف است ترتیبی دهد که حداکثر ظرف مدت پنجاه روز رئیس جمهور جدید انتخاب شود. در صورت فوت معاون اول و یا امور دیگری که مانع انجام وظایف وی گردد و نیز در صورتی که رئیس جمهور، معاون اول نداشته باشد مقام رهبری فرد دیگری را به جای او منصوب می‌کند.

اصل سابق (مصوب ۱۳۵۸): در صورت فوت، کناره‌گیری یا بیماری بیش از دو ماه و عزل رئیس جمهور، یا موجبات دیگری از این‌گونه، شورای موقت ریاست جمهوری موظف است ترتیبی دهد که حداکثر ظرف پنجاه روز رئیس جمهور جدید انتخاب شود و در این مدت وظایف و اختیارات ریاست جمهوری را جز در امر همه‌پرسی بر عهده دارد.

۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران

۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان

۳-۱- نظریه تفسیری شماره ۳۵۵۶ مورخ ۱۳۶۰/۶/۹ شورای نگهبان در خصوص استفسار رئیس مجلس شورای اسلامی وقت:

شماره: ۱۷۶۲ دال ه

تاریخ: ۱۳۶۰/۶/۸

شورای محترم نگهبان قانون اساسی

طبق اصل ۱۳۰ قانون اساسی که در هنگام غیبت یا بیماری و یا عزل رئیس

جمهور، شورایی به نام شورای موقت ریاست جمهوری مرکب از رئیس دیوان عالی کشور و رئیس مجلس و نخست وزیر تشکیل می گردد، آیا طبق این اصل با وجود اکثریت اعضاء این شورا، شورا قانونی است و می تواند به وظایف محوله در قانون عمل کند؟ مثلاً تشکیل شورا با وجود رئیس دیوان عالی کشور و رئیس مجلس قانونی است و می تواند وظایف تشریح شده در اصول ۱۳۰ و ۱۳۱ را انجام دهد؟

مقتضی است هرچه سریع تر نظر آن شورای محترم به مجلس شورای اسلامی ابلاغ گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی رفسنجانی

شماره: ۳۵۵۶

تاریخ: ۱۳۶۰/۶/۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۷۶۲ دال ه - ۶۰/۶/۸ موضوع در شورای نگهبان مطرح و

مورد بررسی قرار گرفت. نظر شورا به شرح زیر اعلام می شود:

«با توجه به اینکه عمده نظر قانون اساسی در اصول ۱۳۰ و ۱۳۱ عدم وقوع فترت و جلوگیری از تعطیل امور کشور می باشد و نظر به اینکه در صورت اتفاق رأی دو نفر از سه عضو شورای موقت ریاست جمهوری، اکثریت که مناط اعتبار قانونی است حاصل می شود، در صورت فوت یکی از سه نفر اعضاء شورای مذکور در مواردی که دو نفر دیگر اتفاق رأی داشته باشند، اقدامات و تصمیمات آنها به عنوان شورای ریاست جمهوری قانونی و معتبر است.»

دبیر شورای نگهبان

لطف الله صافی

۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی

۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان

امام خمینی (ره):

وازشورای محترم مکملبان می خواهم و توصیه می کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود
را ایفا و تحت تاثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی،
کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۳۱۴۵ - ۱۴۶۳
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir